

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 01-07-2020
Enhed: NAERSOM
Sagsbeh.: DEPLSL
Sagsnr.: 2008649
Dok. nr.: 1261943

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 12. juni 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 1299 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 1299:

”Hvad kan ministeren oplyse om aldersgrænsen for gratis tandpleje i Sverige og om baggrunden for og erfaringerne med aldersgrænsen?”

Svar:

Til brug for min besvarelse har ministeriet indhentet bidrag hos Sundhedsstyrelsen, som oplyser følgende:

”Sundhedsstyrelsen har ved besvarelse af spørgsmålet indhentet oplysninger fra Socialstyrelsen i Sverige.

Sundhedsstyrelsen skal i den anledning bemærke følgende:

I Sverige havde børn og unge i alderen 0-19 år til og med 2016 adgang til gratis tandpleje i ”folktandvården” på offentlig eller privat tandklinik. Gratis tandpleje i ”folktandvården” blev med en lovændring i 2016 gradvist udvidet til at omfatte børn og unge i alderen; 0-21 år i 2017, 0-22 år i 2018 og 0- 23 år i 2019.

Baggrunden for lovforslaget er beskrevet forarbejder til loven¹. Her beskrives at:

1. Tandsundheden blandt børn og unge i Sverige er generelt god. Cirka en tredjedel af alle 19-årige angives at være helt kariesfri. Analyser fra Socialstyrelsen viser at ca. 75 procent av de tandfyldninger som udføres i voksentandplejen er omlavninger af tidligere udførte tandfyldninger. Andelen af kariesfrie 19-årige uden fyldninger er derfor en vigtig indikator for det fremtidige tandplejebehov. En høj andel af unge voksne som er kariesfri og som ikke har fyldninger mindsker det fremtidige behov for omlavninger af tandfyldninger. Dog beskrives det, at en forholdsvis stor gruppe af de 19-årige har karies og har behov for behandlende og forebyggende tandpleje.
2. Undersøgelser viser at yngre voksne (20-29 år) har lavere besøgsfrekvens i tandplejen end det ses for ældre aldersgrupper. Dette kan til dels tilskrives, at unge har en bedre tandsundhed end ældre. Regelmæssig brug af tandpleje ses relateret til sociale og økonomiske faktorer som indkomst, uddannelsesniveau, traditioner i familien, pris på tandbehandling og om man får en indkaldelse fra tandplejen. Mange unge studerer i dag længere op i voksenalderen, og kan dermed have svært ved at prioritere tandplejen rent økonomisk. Mange unge er også arbejdssøgende, og lever i en økonomisk udsat

¹ https://www.regeringen.se/4af7f7/contentassets/ee9477d0121045b9996534c35ab0adfd/sarskilda-satsningar-pa-ungas-och-aldres-halsa-ds2015_59.pdf

situation hvilket kan betyde, at de unge tvinges til at fravælge tandplejebesøg. Det er hyppigt, at unge som forlader den gratis børne- og ungdomstandpleje ikke søger forebyggende tandpleje, men først tager kontakt når der opstår tandproblemer. Ved at skabe et grundlag for en god tandsundhed hos flere unge kan forskel i tandsundhed i fremtiden mindskes. For at opnå en god tandsundhed i voksenalderen er det vigtigt at de unge etablerer et stabile besøgs mønster i tandplejen hvilket kan fremmes ved at forlænge perioden med gratis tandpleje for unge.

3. Formålet med øge aldersgrænsen for gratis tandpleje for unge fra 19 år til 23 år er at øge besøgsfrekvensen i tandplejen hos unge for at opnå en fremtidig god tandsundhed og mindske den sociale ulighed i tandsundhed.

Socialstyrelsen i Sverige har oplyst til Sundhedsstyrelsen, at der endnu ikke er foretaget en national evaluering af om udvidelse af det gratis tandplejetilbud for unge fra 19 til 23 år i perioden 2017-2019 har haft betydning for de unges brug af "folktandvården" eller tandsundheden."

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Louise Sevel Lundstrøm